

tali actioni præexistat: Ergo per illam non producitur.

Respondeo id quod producitur transire de non esse ad esse, eo modo quo producitur, ita ut si producatur simpliciter, transeat à non esse simpliciter ad esse simpliciter; si verò producatur solum cum addito & secundum quid, transeat à non esse cum addito & secundum quid, ad esse cum addito & secundum quid. Unde cùm corpus Christi per trā-substantiationem non producatur productione absolute & simpliciter dicta, sed cum addito, nimirum ex pane, & sub speciebus, non transit de non esse simpliciter ad esse simpliciter, sed à non esse sub speciebus Eucharisticis, & ex pane, ad esse ex pane, & sub illis speciebus.

19. Dices secundo: Actio quæ efficienter procedit ab aliquo agente, non potest esse productiva illius; alias idem esset simul prius & posteriori seipso, secundum idem: Sed transubstantatio Eucharistica est efficienter à corpore Christi, seu ab ejus humanitate, ut ab instrumento Divinitati coniuncto: Ergo non potest corpus Christi producere.

Respondeo actionem quæ efficienter procedit ab aliquo agente, non posse esse primam productionem ipsius; posse tamen esse iteratam ejus productionem, & sub novo modo essendi: licet enim idem, ut primò productum, non possit esse prius ad seipsum, ut primò productum, bene tamen ad seipsum, ut reproductum, seu ut productum sub novo modo essendi; & sic corpus Christi, ut primò productum, est prius seipso, ut reproductum sub novo modo essendi sacramentali, & prout existit sub speciebus Eucharisticis, unde idem non est prius & posteriori seipso secundum idem.

20. Dices tertio, si corpus Christi produceretur per transubstantiationem, sequeretur eundem effectum à duabus causis totalibus procedere, corpus enim Christi in celo existens per unam actionem totalem productum est, & in Sacramento per aliam actionem totalem producitur.

Respondeo duas actiones totales ad eundem effectum, sub diversa ratione formaliter ferri posse: ratio autem formalis sub qua corpus Christi producitur in altari, est diversa rationis ab ea sub qua producitur seu conservatur in celo; quia illa est conversiva, non verò ita.

21. Instabis: Corpus Christi eodem tempore in pluribus altaribus consecratur: Sed tales consecrations sunt eiusdem rationis, cùm omnes sint conversiva panis in corpus Christi: Ergo si sint productivæ illius, idem effectus, sub eadem ratione formalis, per plures actiones totales producatur.

Respondeo non esse inconveniens quod idem effectus producatur per distinctas actiones totales, instrumentarias, quia ab illis non pendet per se effectus: Ille verò actiones, quibus consecratur corpus Christi à diversis Sacerdotibus, in pluribus altaribus, non sunt principales, sed tantum instrumentaria; cùm Sacerdos instrumentaliter tantum ad consecrationē seu productionē corporis Christi in altari concurrat. Quod si dicatur plures actiones, sive principales, sive instrumentarias, in eodē subiecto, nempe in eodem Christi corpore, non posse recipi, alioquin plura accidentia solo numero diversa essent in eodem subiecto, quod vera Philosophia repugnat. Respondendum est, actiones illas instrumentarias, non recipi in corpore Christi simpliciter & absolute sumptu, sed in corpore Christi; ut sit ex tali pane, & sub talibus speciebus; unde licet illarum subiectum, sit idem

materiāliter, est tamen diversum formaliter, subindeque distinctis subjectis æquivalent; quare non sequitur, plura accidentia solo numero diversa recipi in eodem subiecto.

22. Dices quartū, si corpus Christi in Eucharistia produceretur ex conversione panis in ipsum, non posset dici natum ex Virgine; sicut vinum in nuptiis Cana ex aqua factum, non poterat dici vinum de vite. Sed nego paritatem, quia tale vinum in prima sui productione ex aqua fuit sine vite formatum, corpus verò Christi in prima sui productione fuit natum ex Virgine, & in secunda reproducitur ex pane. Unde SS. Patres dicunt Eucharistia esse quandam extensionem Incarnationis. Et celebris est illa sententia, quæ D. Augustinus, aut Gregorio magno tribuitur: *O magna Sacerdotum dignitas, in quorum manibus, velut in utero Virginis, Christus quotidie incarnatur.*

23. Quares, an substantia panis & vini in Eucharistia desinat per annihilationem? Ratio dubitandi est, quia illud quod ita definit, ut nihil proſus ejus remaneat, annihilatur: Sed substantia panis & vini ita se habet, peracta consecratione, non enim remanet ejus materia, neque forma, neque subsistentia, neque existentia, ut capite praecedenti ostensum est: Ergo verè annihilatur.

24. Nihilominus sententia negativa tenenda est, contra Scotum, & Nominales: Ratio est, quia desitio in aliquid positivum, non est annihilation, cùm enim annihilation oponatur creationi, per hoc quod creatio incipit à nihilo, & terminatur ad aliquid positivum, annihilation verò incipit ab aliquo positivo, & desinat in nihilo, sicut producitur quae incipit ab aliquo positivo presupposito, non potest esse creatio, ita desitio quae terminatur ad aliquid positivum, nequit esse annihilation: Atqui tametsi consecratione peracta, nihil amplius de substantia panis & vini remaneat, eorum tamen desitio est in aliquid positivum, scilicet in corpus & sanguinem Christi: Ergo talis substantia non desinat per annihilationem. Confirmatur: quod transit ab uno esse in aliud, non annihilatur, annihilation enim est transitus ab esse simpliciter ad non esse simpliciter, sicut creatio è contra est transitus à non esse simpliciter ad esse simpliciter: sed substantia panis ita desinat per consecrationem, ut transeat ab esse panis ad esse corporis Christi sub speciebus: Ergo non annihilatur. Ex quibus patet ad rationem dubitandi in contrarium, Major enim distinguenda est: Illud quod ita definit, ut nihil ejus prorūs remaneat, annihilatur, si ita desinat, ut ex modo desinendi non tendat ad aliquid positivum quod sibi succedit, & in quod convertatur, concedo Majorem. Si ex modo desinendi tendat ad aliquid in quod convertatur, nego Majorem. Sic enim forma substantialis non dicitur annihilari, quamvis nihil ejus remaneat post ipsius corruptionem, quia ex vitali actionis quâ corruptitur, producitur alia forma, in ejus locum succedens, & eandem materiam informans: substantia autem panis ita se habet proportionaliter, quia sic desinat esse, ut tamen ex modo desinendi tendat ad aliquid in quod converatur, ac proinde non annihilatur. Unde S. Thomas in 4. dist. 11. qu. 1. art. 2. ad 4. *Quamvis non maneat panis neque in se neque in alio: manet tamen corpus Christi in quod conversus est panis, & ideo non sequitur quod sit annihilatio.*

CAPUT

CAPUT V.

Modus quo Christus existit in Eucharistia.

Circa modum quo Christus existit in Eucharistia, aliquæ sunt difficultates & questiones, breviter hinc resolvendæ.

§. I.

Quid vi verborum, quid concomitant, sub utraque specie continetur.

1. Duo sunt certa & indubitate apud omnes Catholicos. Primum est, corpus Christi formaliter, seu ex vi verborum consecrationis, sub specie panis contineri; ejusque sanguinem, ex vi verborum cōsecrationis calicis, sub specie vini. Illud enim dicitur esse formaliter & ex vi verborum consecrationis, sub speciebus Eucharisticis, quod verbi cōsecrationis expresse designatur: Sed verbi consecrationis panis, expressè designatur corpus Christi, & verbi consecrationis vini, ejus sanguis, ut constat: Ergo hæc sunt formaliter & ex vi verborum sub speciebus panis & vini. Alterum est, sub specie panis, sanguinem; & sub specie vini, corpus & sub utraque specie, animam & divinitatem, per cōcomitantiam in hoc Sacramento contineri. Illa enim dicuntur esse sub speciebus per concomitantiam, quæ licet per verba consecrationis non exprimantur, sunt tamen realiter connexa & coniuncta cum his quæ fiunt vi verborum: Atqui corpus est realiter coniunctum cum sanguine, & sanguis cum corpore, & anima ac divinitas cum utroque: Ergo sub prædictis speciebus per concomitantiam continentur. Hanc doctrinam definivit ex professo Tridentinum sess. 13. cap. 3. his verbis: *Semper hac fides in Ecclesia Dei fuit, statim post consecrationem, verum Domini nostri corpus, verumque ejus sanguinem, sub panis & vini specie, una cum ipsis anima & divinitate existere; sed corpus quidem sub specie panis, & sanguinem sub vini specie, ex vi verborum; ipsum autem corpus sub specie vini, & sanguinem sub specie panis, animamque sub utraque, vi naturali illius connexionis & concomitantia, quæ partes Christi Domini, qui jam ex mortuis resurrexit, non amplius mortuus, inter se copulantur: Divinitatem porrò propter admirabilem illam ejus cum corpore & anima hypostaticam unionem. Quapropter verumnum est, tantum sub altera specie, atque sub utraque contineri.*

Totus enim & integer Christus, sub panis specie, & sub quavis ipsis specie parte, totus item sub vini specie, & sub ejus partibus existit.

2. Hæc, ut dixi, certa & indubitate sunt apud omnes, sed dubitatur primò, quid intelligatur nomine corporis, quod ex vi verborum est sub speciebus panis: Aliqui enim, ut Gabriel lect. 42. in Can. per corpus intelligunt materiam primam nudè sūptam, omni forma substantiali spoliatam, & sola quantitate affectam. Sed illi & impropre vocant corpus id quod corpus non est (neque enim quando dicitur hominem compendi ex corpore & anima, communis hominum sensus est, quod corpus illud sit materia prima) & falsò supponunt, materiam primam posse existere sine forma substantiali.

Alij existimant per corpus significari materiam primam, ut affectam formam corporeitatis, vel alia forma partiali, constitutum corpus organicum. Sed illi supponunt dari formas partiales in composito,

III. Pars.

quod falsum, vel faltem incertum est, & contra D.

Thomam qui 1. p. qu. 76. art. 3. docet in homine non dati aliam formam, quam animam intellectivam, que virtutem continet omnes inferiores formas, & facit ipsa sola quidquid imperfectiores formas in aliis faciunt. Et hic qu. 75. art. 6. ad 2. sic ait: *Anima est forma corporis, dans ei totum ordinem esse perfecti, scilicet esse, & esse corporeum, & esse animatum, & sic de aliis. Convertitur igitur forma panis in formam corporis Christi, secundum quod dat esse corporeum, non autem secundum quod dat esse animatum tali anima.* Unde juxta D. Thomam: nomine corporis, quod ex vi verborum est sub speciebus panis, intelligi debet materia informata anima Christi, quatenus dat esse corporeum, non tamen ut dat esse vivens, seu ut gradum vitæ tribuit; quia corpus Christi, prout est ex vi verborum sub speciebus panis, abstrahit à vivo & mortuo, cùm idem sit formale significatum corporis nunc, ac fuit in triduo mortis. Unde quando Tridentinum ait, animam Christi esse solum per concomitantiam sub panis & vini specie, hoc intelligendū est de anima Christi, ut tribuit gradum vitæ, non vero, ut dat esse corporeum. In eo etiam anima Christi, ut tribuens gradum vitæ, non est per concomitantiam in hoc sacramento, nisi quando contingit corpus Christi in propria specie informari anima rationali; si enim informaretur alia, ut in triduo mortis, formam cadaveris, non ponetur anima rationalis, etiam concomitant, sub speciebus Eucharisticis, sed ipsa forma cadaveris.

3. Secundū dubitari potest, an totus sanguis Christi sit vi verborum sub specie vini, vel ille solum qui fuit in passione effusus: Viderunt enim quod iste tantum ex vi verborum sub specie vini continetur, cum hic tantum exprimitur in forma consecrationis: *Qui pro vobis effundetur.*

Respondeo tamen, totum sanguinem qui nunc est in corpore Christi gloriose, etiam si non fuerit in passione effusus, esse ex vi sacramenti sub speciebus vini. Nam verba illa, *Qui pro vobis effundetur*, non limitant præcedentia ad significandum solum sanguinem qui fuit in passione effusus, sed ad exprimentium primarium finem hujus sacramenti, qui est representatio passionis Christi: ut si Christus convertisset aquam in vīnum, his verbis, *Hoc est vīnum quod à vobis potabitur*, posteriora verba non limitarent priora ad convertendum solum aquam in vīnum, quod fuisse ab illis potandum, sed tantum ad denotandum finem miraculi, esto non totum vīnum fuisse ab illis potandum.

Confirmatur: Aliquis sanguis fuit sacramentaliter præsens sub speciebus vini in cena, qui non fuit in passione effusus, nempe ille qui ante passionem fuit in canem converitus: Ergo ad verificanda verba consecrationis, non est necesse quod totus sanguis, qui ponitur vi verborum sub specie vini, fuerit in passione effusus. Unde si in triduo mortis Christi, Apostoli consecrarent, fuisse in calice, vi verborum, non solum sanguis effusus, sed etiam alia pars restans in corpore Christi mortuo, supposito quod non omnem in mathematico rigore effuderit.

4. Tertiò potest esse dubium, an Verbum Divinum sit ex vi verborum in hoc Sacramento, an solum per concomitantiam: Ratio dubitandi est, quia corpus & sanguis Christi, qui sunt termini formales significationis Sacramentalis, exprimuntur per modum subsistentis, subindeque formaliter important subsistentiam: Non creatam: Ergo increatum Verbi, quæ omnia in Christo subsuntur.

L Nihilominus

Nihilominus dicendum est: Verbum non esse in hoc Sacramento, ex vi verborum, sed tantum per concomitantiam. Nam, iuxta Tridentinum, Divinitas non est in Sacramento, ex vi verborum, sed tantum per concomitantiam; quia non est in eo, *Nisi propter admirabilem illam ejus cum corpore & anima hypostaticam unionem: Atque similiter Persona Verbi non est in hoc Sacramento, nisi ratione unionis hypostaticae, quam habet cum Corpore & Sanguine Christi: Ergo non est in hoc Sacramento, ex vi verborum, sed tantum per concomitantiam.* Unde ad rationem dubitandi respondetur, corpus & sanguinem non importare per se & formaliter subsistentiam, sed concretum tantum substantiae; alioquin dici non posset, Verbum assumptum corpus, aut sanguinem, quia non potest dici Verbum assumptum aliquod subsistens. Unde haec propositio, *Verbum assumptum hominem, non est vera, quia homo importat subsistentiam.*

5. Demum hic aliqui inquirunt, an reliqua Personæ Divinæ sint in hoc Sacramento per concomitantiam? Cum enim illa uniantur cum Filio, & identificantur cum essentia divina, non videatur posse negari, quin sint concomitantes in hoc Sacramento, sicut ipsa Divinitas & Persona Verbi. Nihilominus sententia negans videtur probabilior, & doctrina Tridentini conformior, illud enim solum fundat hanc concomitantiam Sacramentalem, in unione hypostatica quam habent Verbum & Divinitas cum humanitate: Atque Pater & Spiritus Sanctus non uniuntur hypostaticè humanitati: Ergo non sunt in hoc Sacramento per concomitantiam. Unde solus Filius dicitur in altari offeriti, & sacrificari, non vero Pater, vel Spiritus Sanctus. Nec obest quod Pater & Spiritus Sanctus uniantur cum Filio, & identificantur cum natura divina: sicut enim haec unio & identitas, non faciunt Patrem vel Spiritum Sanctum esse etiam concomitantes incarnatos, ita nec faciunt illos in Eucharistia concomitantes inveniri.

§. I I.

Quid sit praesentia Sacramentalis Corporis Christi in Eucharistia?

6. Respondeo illam esse modum quendam, supernaturalem, & substantiale, quo Christi corpus afficitur, & qui modum existendi substantiae mutatur.

Probatur quantum ad singulas partes: Et in primis quod talis praesentia sit aliquis modus realis, ex eo patet, quod corpus Christi esse indivisibiliter praesens sub speciebus, est effectus realis de novo in ipso Christi corpore, qui antea non erat; subindeque proveniens ab aliqua forma illi superaddita: Non realiter distincta, quia haec necessaria non est: Ergo modaliter tantum. Secundum, quod talis modus sit supernaturalis constat, quia est indebitus corpori, & cuicunque naturæ creatæ, est enim quedam participatio divina immensitatis. Tertiò, quod sit substantialis, probatur ex eo quod beneficio illius Christus est in Eucharistia ad modum substantiae, ut docet D. Thomas hic qu. 76, art. 5, his verbis: *Corpus Christi non est in hoc Sacramento sicut in loco, sed per modum substantiae, eo scilicet modo quo substantia continetur à dimensionibus: succedit enim substantia corporis Christi in hoc Sacramento substantia panis; unde sicut substantia panis non erat sub suis dimensionibus localiter, sed per modum substantiae, ita nec substantia corporis Christi. Ratio etiam suffragatur: nam esse ad modum substantiae*

tæ est esse totum sub tota quantitate, & totum sub qualibet parte: Sed corpus Christi est totum sub tota quantitate panis, & totum sub qualibet ejus parte: Ergo est sub illa, per modum substantiae. Ex quo probata manet ultima pars nostræ responsionis, alterens modum illum præsentia Sacramentalis corporis Christi, modum existendi substantiae imitari.

7. Ex his colligitur primò, præsentiam Sacramentalis corporis Christi sub speciebus, non pertinere ad prædicamentum ubi, sed reduci ad prædicamentum substantiae: quia ad prædicamentum ubi non pertinet quicunque modus præsentiae, sed ille tantum ratione cuius res denominatur existens in loco; unde diximus in Tractatu de Angelis, præsentiam Angeli in loco, sive corpore circa quod operatur, non pertinere ad prædicamentum ubi, sed reduci ad prædicamentum actionis: Atque ratione præsentiae Sacramentalis corpus Christi non potest dici esse in loco, ut docet D. Thomas articulo citato, quem his verbis conccludit: *Vnde nullo modo corpus Christi est in hoc Sacramento localiter: Ergo talis præsentia non pertinet ad prædicamentum ubi, sed reducitur ad prædicamentum substantiae.*

8. Colligitur secundò, corpus Christi non esse in hoc Sacramento definitivè, ut docet idem S. Doctor ibidem in resp. ad 1. his verbis: *Corpus Christi non est in hoc Sacramento definitivè, quia sic non est ab aliis quam in hoc altari ubi conficitur hoc Sacramentum; cum tamen sit & in celo in propria specie, & in multis aliis altariis sub specie Sacramenti.* Ex quo intelliges, præsentiam Sacramentalis corporis Christi sub speciebus, duas habere conditiones, unam in qua convenit cum præsentia rei spirituæ, alteram in qua excedit illam. Convenit in eo quod utraque modo indivisibili facit rem præsentem, scilicet totam in toto, & totam in qualibet parte. Excedit autem in eo quod ubi seu præsentia rei spirituæ, licet sit indivisibilis, tamen quia oritur à virtute finita & limitata, ita limitatur & coarctatur ad certam distantiam & locum, quod ultra illam sphæram non est, & idè vocatur ubi definitivum. At vero præsentia Sacramentalis corporis Christi sub speciebus, oritur ex virtute infinita Dei, convertentis panem in ipsum; unde ita Christus est in una hostia, & in uno altari, quod non definitur & limitatur ut non sit in aliis; atque ita non est ubi definitivum, sicut præsentia Angeli, licet sit modo indivisibili, sed vocatur præsentia Sacramentalis, quia ita est indivisibiliter & totaliter in qualibet hostia, & qualibet parte illius, quod etiam in aliis hostiis & altariis esse potest, si ibi consecratur panis. Unde D. Thomas hic qu. 75, art. 1. ad 3. ait corpus Christi esse in Eucharistia, *speciali quodam modo, qui est proprius huic Sacramento.* Ubi Caietanus ad finem commentarij haec scribit: *Alierius modus iste dicitur proprius huic Sacramento, non solum propter differentiam à reliquo Sacramento, sed etiam quia in toto universo non appetet unus aliquis modus huic simili.* Propter quod cum admiratione & veneracione fateamur defectum cognitionis nostra circa hoc.

9. Colligitur tertio contra Altisiodorensem, Alensem, & D. Bonaventuram, totum Christum esse sub quavis parte hostia consecratæ, etiam ante divisionem illius: Tum quia ante consecrationem substantia panis erat tota & actu in singulis partibus hostiæ: Ergo post consecrationem tota substantia corporis Christi, quæ in Sacramento substantia panis succedit, erit in qualibet parte hostiæ consecratæ. Tum etiam, quia ex Tridentino §. præce-

dens

denti relato, in singulis partibus post divisionem est totus Christus: Ergo etiam ante divisionem, Nam sola divisio, cum fiat virtute naturali, non constituit Christum ubi antea non erat; alioquin absque nova consecratione, sola virtute naturali, Christus fieret sacramentaliter præsens ubi antea non erat.

10. Dices cum Altisiodorense: Sicut in speculo ante fractionem est una tantum imago, post fractionem vero multiplicatur in singulis partibus fractis: ita ante divisionem est semel tantum Christus in tota hostia, post divisionem vero multiplicatur in singulis partibus divisis. Sed nego paritatem: Ratio disparitatis assignatur à D. Thoma hic artic. 3. in corp. cum enim imago in speculo representata, proveniat ex reverberatione superficie speculi, tanquam à causa, quemadmodum fracto speculo fiunt diversæ superficies partium, ita & diversæ reflexiones seu reverberationes eorum, atq; adeo plures actu imagines. Per fractionem vero hostie, non fit nova producção præsentia corporis Christi, in diversis partibus hostie fractæ, quia haec non producitur, nisi ad prolationem verborum sacramentalium: Ergo si ante fractionem non erat totus Christus in singulis partibus hostie, non poterit in iis fieri præsens vi fractionis.

11. Colligitur quartò, totum Christum esse sub qualibet parte hostie, minori minimo naturali, conjuncta cum continuo & aliis partibus majoribus quas componit, non vero ab illis divisa & separata. Quia sub illis partibus hostie est totus Christus, sub quibus esse potest substantia panis, non vero sub illis sub quibus talis substantia conservari nequit: Atque substantia panis conservari potest sub qualibet parte hostie minori minimo naturali, conjuncta cum continuo, & cum aliis partibus majoribus quas componit; secus vero si à continuo dividatur: Ergo, &c.

12. Colligitur quintò, corpus Christi totum contineri sub qualibet indivisibili hostie consecrata, tam continuativo, quam terminativo: Sub qualibet enim indivisibili quantitatibus est indivisibile substantia, ne detur accidentis sine proportionato subiecto: Sed Christi corpus, vi consecrationis, fit præsens sub omni eo sub quo præter aliiquid substantia panis, cum illi adequate succedat: Ergo fit præsens sub qualibet indivisibili hostie consecrata. Quod vero frangitur hostia, indivisibilia quæ erant continuantia partes illius coniunctas, per fractionem aut divisionem fiunt terminantia partes divisas; subinde corpus Christi, quod antea exstebat sub illis indivisibilibus, ut continuantibus partes unitas, existit sub iisdem, ut terminantibus partes divisas.

13. Quæres, an præsentia Sacramentalis corporis Christi in Eucharistia includat aliquam unionem corporis Christi cum speciebus? Respondeo affirmativè: Ratio est, quia Christus moveatur ad motum specierum, ut §. sequentem dicimus: nisi autem ponatur aliquis nexus inter corpus Christi & species, Christus non movebitur, nam sola præsentia non neget corpus Christi cum speciebus: Ergo admittenda est aliqua unio corporis Christi cum illis.

§. III.

An Christus in Eucharistia possit moveri localiter, agere vel pati actione corporea, & oculo corporeo videri?

14. Dico primò, Christus in Eucharistia non potest moveri per se motu locali, bene tamen per accidens.

III. Pars.

Prima pars patet, illud enim quod non est in loco, non potest per se moveri localiter; quia moveri localiter est mutare locum, seu relinquere unum locum, & acquirere alium: Sed Christus non est in hoc Sacramento tanquam in loco, ut constat ex dictis §. præcedenti: Ergo non potest in eo per se moveri localiter.

Quod autem possit moveri per accidens, ad motum specierum, probatur contra Durandum. Corpus Christi continetur sub speciebus, eo modo quo continetur substantia panis: Atque substantia panis ita continetur sub speciebus, ut illis motu moveretur: Ergo & corpus Christi. Unde dicitur portari in processionibus, deferri ad infirmos, elevari à Sacerdotibus post consecrationem, & similia, quæ sine motu locali explicari nequeunt. In hoc tamen differt corpus Christi à substantia panis, quod ista dum movebatur per accidens, ad motum specierum, in se recipiebat motum localis, non vero corpus Christi; quia cum motus localis sit aliquid corporeum & extensum, sicut & ubi circumscriptivum, quod est illius terminus, illud solum motum intrinsecè recipit, quod accidens extensum recipere natum est: corpus autem Christi in Eucharistia indivisibiliter existens, non est idoneum ad recipientium accidens corporeum & extensum, sicut substantia panis; unde motus localis in eo non recipitur, sed in solis duntaxat speciebus, ad quarum motum moveatur per accidens.

15. Dico secundò, corpus Christi, prout est in hoc Sacramento, nec agere nec pati potest, actione vel passione corporeæ. Ratio est, quia omnis actio & passio corporeæ, requirit in agente & patiente extensionem localis, quæ corpus Christi caret in Eucharistia, cum in ea sit modo indivisibilis & inextenso.

16. Dices, Christus potest mori in hoc Sacramento, ut docet D. Thomas infra quæst. 81, artic. 4. Ergo & pati passione corporeæ.

Respondeo quod quando S. Doctor ait quod Christus in Eucharistia potest mori, hoc non debet intelligi de morte ipsi illata, prout est in hoc Sacramento, sed de morte illata ipsi, ut existent in propria specie: cum enim idem numero sit corpus Christi in utroque statu, eo ipso quod moretur in propria specie, consequenter etiam, vel concomitante, in hoc Sacramento mori deberet. Unde ibidem docet S. Thomas, quod si hoc Sacramentum tempore mortis Christi fuisset servatum vel consecratum, Christus in Cruce mortiens, fuisset etiam mortuus in Sacramento.

17. Dico tertio, oculum corporeum supernaturaliter elevari posse ad videndum corpus Christi ut existens in Eucharistia, non vero ad videndum ipsum modum quo in ea existit.

Prima pars probatur ratione fundamentali: Potentia cognoscitiva potest divinitus elevari ad percipiendam ea omnia quæ continentur intra latitudinem sui objecti specificativi, licet non continetur intra latitudinem objecti connaturalis, & proportionati; quamvis enim Deus ut in se est, non sit objectum proportionatum nostri intellectus, potest tamen ab illo videri supernaturaliter, ex eo quod continetur intra objectum specificativum illius, ut in Tractatu de visione beatifica declaravimus: Sed quavis corpus Christi, ut est in Sacramento, non continetur intra objectum connaturalis & proportionatum potentia visiva, eodem quod non sit ibi localiter extensum, continetur tamen intra latitudinem objecti specificativi illius, quod est coloratum & lucidum: Ergo quamvis oculus corporeus

L 2 non